

som jeg sagde før, anbefale Lovforslaget til velvillig og hurtig Behandling.

Heilesen: Under Verdenskrigen er der rundt omkring i Landene gennemført en Række interessante Lovbestemmelser, sigtende til at sikre Freden mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, med det Formaal dels at styrke det nationale Forsvar, dels at sikre Samfundets økonomiske Liv under Krigsperioden. Det, der saaledes var nødvendigt under Verdenskrigen, synes imidlertid at være i lige saa høj Grad nødvendigt, naar det nu gælder det Genopbygningsarbejde, der skal finde Sted efter Verdenskrigens Ødelæggelser. Naar man derfor her staar overfor en Lovgivning om Bilæggelse af Arbejdsstridigheder, vilde det have forekommet mig naturligt, om man havde givet sig Tid til nærmere at undersøge de Lovbestemmelser, der er gennemført herom rundt omkring i Verden i de sidste Krigsaar, f. Eks. i Tyskland, England, Norge og nogle andre Lande. I de krigsførende Lande har man indgaaende beskæftiget sig med dette Spørgsmaal. Saaledes har det franske Deputeretkammer i 1920 i en meget udførlig Betænkning beskæftiget sig med hele den nye Lovgivning, der er kommet frem under Verdenskrigen om disse Spørgsmaal. Jeg beklager, at det Forslag, der her er til Behandling, er forelagt saa sent, at der ikke er Tid til at komme nærmere ind paa en Drøftelse af det overordentlig betydningsfulde Spørgsmaal, vi her staar overfor, overordentlig betydningsfuldt, for saa vidt som den sociale Fred, en levende Samfundsfølelse, og alt, hvad der kan tjene til at styrke og skabe denne, er af saa overordentlig stor Betydning for det Fremtidsarbejde, vi nu staar overfor, og ogsaa betydningsfuldt ved, at man under Verdenskrigen er kommet ind paa en Deling af hele dette Spørgsmaals Behandling, som sikkert er naturlig.

Man er kommet ind paa at opstille en Sondring mellem saadanne Virksomheder, der er nødvendige for Samfundslivet, for at Samfundet kan fortsætte sit uforstyrrede sociale Liv, og saadanne Virksomheder, der ikke er af denne Karakter. Det burde være saadan, at naar der er Tale om Virksomheder, der er nødvendige for Samfundslivets uforstyrrede Gang, maa man kunne stille større Krav i Retning af Lovgivning om fredelig Bilæggelse af Arbejdsstridigheder, end naar Talen er om andre Forhold. Det er for Resten ogsaa et Spørgsmaal, der har været fremme herhjemme tidligere. I Forliget om Sporvejsstrejken af 23. November 1911 findes som Punkt

6 en Henstilling fra den daværende Forligsmand om, at de to Hovedorganisationer skulde nedsætte et Udvalg til Overvejelse af Muligheden af at indføre tvungen Voldgift i Interessesstridigheder i offentlig koncessionerede Virksomheder. Noget lignende var fremme ved Loven af 30. Juni 1919 om Koncessionerne for Ø-Telefonselskaberne. Det stødte den Gang bl. a. paa den Modstand, at man fandt det urimeligt at gennemføre en saadan Ordning specielt for Telefonselskaberne, ligesom man i øvrigt fra forskellig Side var imod det, fordi man i det hele taget var imod tvungen Voldgift.

Imidlertid er tvungen Voldgift i koncessionerede Virksomheder eller saadanne Virksomheder, som er nødvendige for Samfundslivets uforstyrrede Gang, noget helt andet end tvungen Voldgift i Almindelighed og medfører ikke de Konsekvenser, som tvungen Voldgift i Almindelighed gør. Derfor mener jeg, det vilde have været naturligt nu at optage en Undersøgelse af, om det ikke med Hensyn til Virksomheder, hvis uforstyrrede Eksistens er nødvendig for det fredelige Samfundsliv, var rigtigt at komme ind paa en videregaaende Lovgivning paa dette Omraade. Hele den Udvikling, som Verdenskrigen har medført, den Forandring, der er sket i de sociale Forhold, og de Erfaringer, man i det hele taget har gjort under Krigen med Hensyn til en saadan Lovgivning for Virksomheder, der er nødvendige for Samfundslivets uforstyrrede Gang, havde efter min Mening gjort det naturligt for den danske Lovgivningsmagt i hvert Fald at komme ind paa en Undersøgelse og en Drøftelse af disse Spørgsmaal, og muligvis kunde dette have ført til, at man havde ført Lovgivningen et betydningsfuldt Skridt videre.

Men selv med Hensyn til Indholdet af det foreliggende Lovforslag maa jeg beklage, at der er saa ringe Tid til Behandlingen. Den Lov, som Lovforslaget skal afløse, nemlig Loven af 18. Januar 1918, udløber normalt 1. April 1922, og det er altsaa ikke nødvendigt at gennemføre en ny Lov, der skal træde i Kraft før 1. April næste Aar, men jeg forstaar jo, at den højtærede Indenrigsminister af Hensyn til de Overenskomstforhandlinger, der skal finde Sted i Februar—Marts, har ønsket, at den nye Lov skal træde i Kraft den 1. Januar i Stedet for den 1. April. Det havde derfor været ønskeligt, om Indenrigsministeren havde fremsat dette Lovforslag noget tidligere, saaledes at der havde været Adgang for Rigsdagen til at foretage en mere indgaaende Behandling af hele dette Spørgsmaal. Det